

Geldig tot: 1 juli
2027

DME bij gebruik van heftruck

Gezondheid ^[1] DME ^[2]

Beschrijving van het risico

In veel bedrijven worden voor de laad- en loshandelingen vorkheftrucks en reachtrucks gebruikt. Deze arbeidsmiddelen rijden alleen in het magazijn, loods, op- of overslaghal rijden of afwisselen dit af met het rijden op het buitenterrein. Voor buitensituaties geldt dat de werkgever een dieselaangedreven hef- of reachtruck moet uitfasen of schriftelijk onderbouwen waarom vervanging in het specifieke geval niet mogelijk is.

Zie verder de uitgebreide toelichting op het terugbrengen van blootstelling aan DME tot een zo laag mogelijk niveau op: Risicogroep dieselmotoremissies ^[3].

Situatie 1

- De vorkheftruck of reachtruck is elektrisch aangedreven.
- De goederen worden geladen of gelost met een elektrisch aangedreven bovenloopkraan.
- De vorkheftruck of reachtruck is aangedreven met waterstof, aardgas of LPG, waarbij de LPG-aangedreven vorkheftruck of reachtruck voorzien is van een katalysator.
- In overleg met de afzender is het gewicht van de goederen dusdanig verlaagd dat een elektrisch aangedreven vorkheftruck tot 8 ton of een elektrisch aangedreven reachtruck tot 8 ton volstaat.

Maatregelen: geen

Situatie 2

- De dieselaangedreven vorkheftruck of reachtruck heeft een Stage 3b motor of Tier 4 of hoger.
- De dieselaangedreven vorkheftruck of reachtruck met een Stage 1, 2 of 3a motor of Tier 1, 2 of 3 motor is voorzien van een effectief roetfilter.

Maatregelen bij heftruck of reachtruck tot 8 ton:

- vervangen heftruck of reachtruck tot 8 ton, waarbij onderstaande toelichting geldt

De vervanging van de heftruck of reachtruck tot 8 ton is afhankelijk van de lastcapaciteit en de leeftijd van het arbeidsmiddel:

- Heftruck of reachtruck tot 8 ton:
 - verbod op het gebruik in de binnensituaties indien aangeschaft na 1 juli 2020
- Heftruck of reachtruck tot 4 ton van iedere leeftijd:
 - verplichte vervangingsmaatregel in binnensituatie of het arbeidsmiddel definitief weren uit de binnensituatie
- Heftruck of reachtruck tussen 4 en 8 ton en op het moment van bezoek door Inspectie SZW 5 jaar of ouder:
 - verplichte vervanging binnen 6 maanden na bezoek van Inspectie SZW of het arbeidsmiddel definitief weren uit de binnensituatie
- Heftruck of reachtruck 4 tot 8 ton en op het moment van bezoek door Inspectie SZW jonger dan 5 jaar:
 - verplichte vervanging of definitief weren uit de binnensituatie zodra het arbeidsmiddel 5 jaar of ouder is met een minimum termijn van 6 maanden

Maatregelen bij heftruck of reachtruck meer dan 8 ton:

- verminderen DME-blootstelling bij gebruik van heftruck vanaf 8 ton
- alle aanvullende technische maatregelen
- alle aanvullende organisatorische maatregelen

Let op: Inspectie SZW zal de vervangingsplicht voor vorkheftrucks en reachtrucks in de toekomst opleggen voor arbeidsmiddelen tot 12 ton, in ieder geval zodra dit technisch haalbaar is. Hiermee moet rekening worden gehouden omdat dit summier in 2020 en uitgebreid in 2019 is gepubliceerd voor zowel binnensituaties als buitensituaties (bron: Basisinspectiemodule Blootstelling aan dieselmotoremissies,

2019).

Situatie 3

De dieselaangedreven hef- en reachtruck heeft een Stage 1, 2 of 3a motor of Tier 1, 2 of 3 motor en is niet voorzien van een effectief roetfilter.

Maatregelen zijn afhankelijk van de lastcapaciteit en de leeftijd van het arbeidsmiddel:

- Heftruck tot 8 ton:
 - verbod op het gebruik in de binnensituaties indien aangeschaft na 1 juli 2020
- Heftruck tot 4 ton van iedere leeftijd:
 - verplichte vervangingsmaatregel in binnensituatie of het arbeidsmiddel definitief weren uit de binnensituatie
 - in de buitensituatie voorzien van effectief roetfilter en andere maatregelen om de blootstelling aan DME zoveel mogelijk te verminderen
- Heftruck 4 tot 8 ton en op het moment van bezoek door Inspectie SZW 5 jaar of ouder:
 - zolang vervanging nog niet is gerealiseerd: voorzien van effectief roetfilter en andere maatregelen om de blootstelling aan DME zoveel mogelijk te verminderen
 - verplichte vervanging binnen 6 maanden na bezoek van Inspectie SZW of het arbeidsmiddel definitief weren uit de binnensituatie
- Heftruck 4 tot 8 ton en op het moment van bezoek door Inspectie SZW jonger dan 5 jaar:
 - zolang vervanging nog niet is gerealiseerd: voorzien van effectief roetfilter en andere maatregelen om de blootstelling aan DME zoveel mogelijk te verminderen
 - verplichte vervanging of definitief weren uit de binnensituatie zodra het arbeidsmiddel 5 jaar of ouder is met een minimum termijn van 6 maanden
- Heftruck meer dan 8 ton:
 - maatregel verminderen DME-blootstelling bij gebruik van heftruck vanaf 8 ton
 - alle aanvullende technische maatregelen
 - alle aanvullende organisatorische maatregelen

Let op: Inspectie SZW zal in de toekomst de vervangingsplicht voor vorkheftrucks en reachtrucks opleggen voor arbeidsmiddelen tot 12 ton, in ieder geval zodra dit technisch haalbaar is. Hiermee moet rekening worden gehouden omdat dit summier in 2020 en uitgebreid in 2019 is gepubliceerd voor zowel binnensituaties als buitensituaties (bron: Basisinspectiemodule Blootstelling aan dieselmotoremissies, 2019).

Wet en regelgeving

➤ Arbowet, Arbobesluit en arboregelgeving

Arbeidsomstandighedenwet

- Artikel 3 Arbowet inzake Arbobeleid
- Artikel 5 Arbowet inzake Inventarisatie en evaluatie van risico's
- Artikel 8 Arbowet inzake Voorlichting en onderricht

Arbeidsomstandighedenbesluit en -regeling

- Afdeling 1 van hoofdstuk 4 Arbobesluit inzake Gevaarlijke stoffen (artt. 4.1 t/m 4.5, 4.10a, 4.10c en 4.10d)
- Afdeling 2 van hoofdstuk 4 Arbobesluit inzake Kankerverwekkende of mutagene stoffen en kankerverwekkende processen (artt. 4.11 t/m 4.20)
- Artikel 4.105 lid 1 Arbobesluit inzake Arbeidsverboden voor gevaarlijke stoffen en biologische agentia
- Artikel 4.20c Arboregeling inzake Aanwijzing kankerverwekkend proces: Dieselmotoremissies (DME) staat op de lijst van kankerverwekkende stoffen en processen
- Bijlage XIII Arboregeling inzake Wettelijke grenswaarden: 10 microgram (µg) respirabele elementaire koolstofdeeltjes per kubieke meter (m³) lucht per 1 juli 2020

Overige regelgeving, normen, richtlijnen en dergelijke

- Verplichte specifieke vervangingsmaatregelen, maatregelen bronaanpak, maatregelen conform de stand van de techniek en aanvullende technische en organisatorische maatregelen met als doel de blootstelling aan DME bij de activiteiten in de afvalbranche te voorkomen, te beperken of tot een zo laag mogelijk niveau terug te brengen.

- [Advies Gezondheidsraad 2019](#) ^[4]: Er is geen veilig blootstellingsniveau aan te geven voor de blootstelling aan roetdeeltjes. Er is een streefrisiconiveau en een verbodsrisoniveau afgeleid van respectievelijk 0,011 microgram (µg) respirabele elementaire koolstofdeeltjes per kubieke meter (m³) lucht en 1,03 µg/m³.

Meer informatie

- Nederlandse Arbeidsinspectie informatie [Dieselmotoremissie \(DME\)](#) ^[5]
- [Advies Gezondheidsraad 2019](#) ^[4]: Er is geen veilig blootstellingsniveau aan te geven voor de blootstelling aan roetdeeltjes van dieselmotoremissies. Er is een streefrisiconiveau en een verbodsrisoniveau afgeleid van respectievelijk 0,011 microgram (µg) respirabele elementaire koolstofdeeltjes per kubieke meter (m³) lucht en 1,03 µg/m³.
- Op voorstel van sociale partners heeft de Minister SZW besloten om per 1 juli 2020 een wettelijke (publieke) grenswaarde van 10 µg respirabele elementaire koolstofdeeltjes per m³ (10 µg EC/m³) in te voeren. Na 4 jaar zal worden bezien of verlaging van de wettelijke grenswaarde mogelijk is in de richting van de gezondheidkundige streefwaarde.
- Bedrijven die geconfronteerd worden met haalbaarheidsproblemen dienen in een plan van aanpak aan te geven hoe aan de wettelijke grenswaarde van 10 microgram/m³ wordt voldaan en, zolang de haalbaarheidsproblemen bestaan, op welke wijze tijdelijk beschermende maatregelen worden ingezet.
- Staatscourant, Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 2 juni 2020, nr. 2020-0000068933, tot wijziging van Bijlage XIII van de Arbeidsomstandighedenregeling in verband met de invoering van een wettelijke grenswaarde voor dieselmotoremissies
- EU Richtlijn(EU) 2019/130 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk

Selecteer in de tabel een maatregel om te bekijken, of maak een selectie voor een printervriendelijke versie of om als PDF op te slaan.

Risico	 Maatregelen	Arbeidshygiënische Strategie
DME bij gebruik van heftruck	☐ Vervangen heftruck tot 8 ton ^[6]	Wettelijke verplichting
	☐ Treffen alle aanvullende technische maatregelen bij DME-blootstelling ^[7]	Technische maatregelen
	☐ Verminderen DME-blootstelling bij gebruik van heftruck vanaf 8 ton ^[8]	Technische maatregelen
	☐ Treffen alle aanvullende organisatorische maatregelen bij DME-blootstelling ^[9]	Organisatorische maatregelen

Source URL: <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/risico/dme-bij-gebruik-van-heftruck?page=4>

Links

- [1] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/tags/gezondheid>
- [2] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/tags/dme>
- [3] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/risicogroep/dieselmotoremissies>
- [4] <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2019/03/13/dieselmotoremissie>
- [5] <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/onderwerpen/dieselmotoremissie-dme>
- [6] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/vervangen-heftruck-tot-8-ton>
- [7] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/treffen-alle-aanvullende-technische-maatregelen-bij-dme-blootstelling>
- [8] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/verminderen-dme-blootstelling-bij-gebruik-van-heftruck-vanaf-8-ton>
- [9] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/treffen-alle-aanvullende-organisatorische-maatregelen-bij-dme-blootstelling>